

PRVNÍ SVĚTEC SRÍ LANKY

Petr Janšta

V současné době je pronásledování křesťanů největší v dějinách lidstva. Ani Římané, ani Jakobíní za Francouzské revoluce, dokonce ani nacisti a komunisti nedošli k tak strašnému pronásledování Kristových učedníků, jak se tomu děje dnes.

Maximilian Imran Faleel

Kde? Určitě v mnoha ateistických či komunistických státech (Severní Korea, Čína, Vietnam), ale především v islámských zemích (Islámský stát, Írán, Saudská Arábie, Somálsko, Pákistán, Egypt, Indonésie, Nigérie apod.) a v tzv. soft podobě i v mnoha evropských zemích (důsledek konfliktů mezi společnostmi, která přijala antikřesťanské hodnoty a násilím je vnucuje všem svým členům, a křesťany, kteří svoji víru berou vážně a snaží se křesťansky žít a vychovávat své děti – Skandinávie, Německo, vyhození z práce za nošení křížku na krku ve Velké Británii atp.). Podle organizace Open Doors, zaměřené na pomoc pronásledovaným křesťanům a monitorování násilí proti nim, trpí v současnosti pronásledováním přibližně 100 milionů křesťanů, každých 5 minut je ve světě zabit jeden křesťan.

Jakou souvislost mají tyto řádky s naším světlem? V lednu tohoto roku vykonal Svätý otec František cestu na Srí Lanku, při níž svatořečil kněze Josefa Vaze (1651–1711). Je

to první srílanský svätý. Pro místní katolíky, kteří tvoří na tomto ostrově jen několik procent obyvatelstva, to byl vpravdě historický den. Země, v níž 30 let zuřila krvavá občanská válka, má svého svätce! Svätý Josef Vaz působil na Srí Lance v době krutého pronásledování katolíků holandskými protestanty. Jakákoliv katolická pastorační se trestala smrtí, většina katolických kostelů byla zbořena. Proto Josef, který pocházel z Indie, cestoval inkognito, převlečený za žebráka, aby katolíkům nabídl svou pomoc a znovu vybudoval církve.

Jeho úsilí neskutečným způsobem vymárající srílanskou církev povzbudilo a utužilo. Jeho služby mezi nemocnými během epidemie neštovic ve městě Kandy si král vážil natolik, že mu udělil větší svobodu k jejímu konání. Z města Kandy se pak mohl vydat do dalších oblastí ostrova. Zcela se odevzdal misionářské práci a v devětapadesáti letech zemřel vyčerpáním v pověsti svatosti. V době jeho smrti se na ostrově ke katolické víře hlásilo 70 tisíc lidí, z toho 30 tisíc přibýlo za doby působení otce Josefa. Po dvaceti čtyřech letech neúnavného kázání, s velkým ohrožením svého života, byl jeho cíl splněn. O tři sta let později bylo půl milionu věřících, kteří se sešli s papežem Františkem, živoucím důkazem, jaké plody přinesla odvaha tohoto nového svätce.

Svätý otec při homilii při svatořečení Josefa Vaze poukázal na trojici příkladů, které nám tento svätce dává. Předně byl

Josef Vaz knězem, který sloužil, který se podle Kristova příkladu obětoval pro druhé. Jak moc se musíme modlit za kněze i za nová kněžská a řeholní povolání! Byl také horlivým misionářem, který musel umět komunikovat s představenými jiných náboženství – konkrétně s buddhisty a hinduisty. Co však svätému Josefu Vazovi nechybělo, byla úcta k druhému a pokora, s níž křesťanství žil. V neposlední řadě nám svätý Josef Vaz ukazuje, jak je důležité překonávat náboženská rozdělení ve službě míru. Jeho nerozdělená láska k Bohu jej otevřela lásce k bližnímu; zasvětil svoji službu potřebným, komukoli a kdekoli. Citujme z oné homilie papeže Františka: „Jeho příklad nadále inspiruje církev na Srí Lance, takže ráda a velkodušně slouží všem členům společnosti, bez rozdílu ras, kréda, kmenové příslušnosti, společenského postavení nebo náboženství (...). Nežádá nic jiného než svobodu pokračovat ve svém poslání. Náboženská svoboda je základním lidským právem. Každý jedinec, sám nebo společně s jinými, musí mít svobodu hledat pravdu, otevřeně vyjadřovat svoje náboženské přesvědčení bez výhrůžek nebo vnějšího donucování.“

www.katopedia.cz

www.opusdei.cz

www.radiovaticana.cz

www.rozhlas.cz

GEHRIGER, Urs. Alle fünf Minuten wird ein Christ getötet. Die Weltwoche. 2012, čis. 10.

Rozpadající se kostel ze 16. století

Foto: Nagarjun Kandukuru - CC BY 2.0

ZE SKÁLY SATANEM? (Mt 16, 21–23)

otec Bedřich Horák

Foto: Diego Cambiasso, Global Panorama - CC BY-SA 2.0

Když slavíme svátek Stolce svätého Petra nebo slavnost svätých Petra a Pavla, čte se při mši sväté úryvek z Matoušova evangelia (16, 13–19). Zde se hovoří o tom, že Petr po vyznání, že Ježíš je Mesiášem, Synem živého Boha, je prohlášen za Skálu (to je význam jména Petr), na které bude zbudována církev, kterou pekelné mocnosti nepřemohou (verš 18). Navíc mu Ježíš svěřuje klíče od království nebeského (v. 19 – sv. Petr bývá zobrazen s klíči). To znamená, že Ježíš dává Petrovi mezi všemi apoštoly zvláštní moc, kterou bude mít v církvi založené Ježíšem. Tato moc nebude ovšem jakousi nadutou svévolí, kdy si bude moci dělat, co se mu zlíbí, ale zprostředkováním Božího zachraňujícího a pomáhajícího působení a zároveň strážení pokladu (i proto klíče od pokladnice) toho, co Bůh, a zvláště pak Ježíš, ukázal a svěřil lidem, tedy všeho toho, co uchovává obsah křesťanské víry. Tato moc, jak věříme, byla potom předávána nástupcům svätého Petra, papežům, a má ji i současný Svätý otec František.

Ale co nás možná zarazí, když budeme číst o několik málo veršů dál, že Ježíš nazývá Petra snad tím nejhorším označením, kterým mohl, nazývá ho satanem. Musíme si uvědomit, co tomu předchází. Ježíš v podstatě navazuje na to, co o něm Petr vyznal, tedy že je oním očekávaným Mesiášem. Snaží se svým učedníkům objasnit, co

to znamená, že je Mesiášem, jak toto své poslání naplní. Nebude zlatem, drahými kameny a vzácným rouchem ozdobený král, nebude to chrabrý vojevůdce s obrovským a silným vojskem, jak si v Ježíšově době lidé většinou Mesiáše představovali. Ježíš ale takovým Mesiášem není. Proto také zatím učedníkům zakazuje o tom, že je Mesiáš, před lidmi hovořit. Skutečný Mesiáš musí totiž „mnoho trpět... být zabit a třetího dne vzkříšen“ (16, 21). Ale bohužel, sám Petr, jemuž předtím vyznání, že Ježíš je Mesiáš, vnukl „Otec v nebesích“ (16, 17), podléhá nyní tomu příliš lidskému, až ďábelskému chápání Mesiáše. Proto Ježíše od této podoby trpícího Mesiáše odrazuje.

Ježíš už na začátku svého veřejného působení odrazil útoky Satana na poušti, kde ho chtěl také svést z cesty jeho poslání, které mu svěřil nebeský Otec. Nyní se Satan, který promlouvá skrze Petra, pokouší odvést znovu Ježíše od naplnění Otcových záměrů. Ježíš výrokem „Jdi mi z cesty („z očí“ – překlad, jak ho slyšíme při mši sväté), satane“ (16, 23) ostře kárá Petra, že se satanskému

ponoukání propůjčil, ale také přímo odmítá pokušení samého Satana, tak jako předtím na poušti.

Doslova najdeme v tom původním, řeckém textu: „Jdi za mě, satane.“ To také znamená, že žádný z učedníků, ani sám Petr, nemá Ježíšovi ukazovat, jakou cestou má jít, ale má se zařadit za něho, aby ho následoval, a to také cestou ponížení a utrpení. V následujícím verši zaznívá: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.“ (16, 24) Jestliže má Mesiáš nejlépe dovést své poslání utrpením a smrtí, má i jeho učedník spojit svůj život s tímto jeho znamením. Později to pochopil a i ve svém životě uskutečnil sám Petr, který podle legendy dovršil svůj pozemský život tím, že sám byl ukřížován, na rozdíl od Ježíše však hlavou dolů.

Ale ještě mu to delší dobu trvalo, např. když nedokázal docenit vážnost situace, když Ježíš prožíval v modlitbě v krvavém potu své utrpení v Getsemanské zahradě, a nechal se přemoci únavou a usnul, a zvláště tehdy, když po předchozím holedbání se svou věrností Ježíši se nedokázal k němu přiznat před služkou a dalšími lidmi a Ježíše třikrát zapírá. To, že i sám „první papež“ podlehl slabosti a dopustil se hříchu, ale později to dokázal napravit a stal se svätým, je povzbuzením i pro každého z nás, že i když vnímáme svou nedokonalost a hříšnost (hříchem se také stáváme nástrojem ďábla), i my to můžeme dotáhnout někam daleko, ne snad tolik před lidmi, ale hlavně před Bohem.

